

Csak egyszer szeretünk

A mozivásznon az alkotók névsora, végül a rendező: *Rajko Grlic*. Amíg kibotorkál a néző többnyire az elsődleges „filmjelzők” juthatnak eszébe: jó, unalmas, rossz, szép... azt hiszem, egyik sem pontos. Inkább ez: érdekes.

Érdekes, holott ősrégi a módszer: a hős személyes és „társadalmi” konfliktusait fölmutatva kíván elmondani valamit a film egy adott korról, annak megélőiről. A főhős *Tomislav elvtárs*, a volt partizán, az új rend egyik kisvárosi harcosa. A kor a „velünk vagy ellenünk”, a természetes tegeződés időszaka.

Az első képsorokról a Fényes szelek lelkes, tette-kész figurái köszönnek vissza. Már-már egy kisebb-fajta „csalást” sejthetünk hangos, mozgalmas, erőteljes és magabiztos volt mindenki, mint *Jancsónál*. A magyar filmben az új hatalom fiatalsága az egyházzal kerül konfliktusba, a jugoszláv alkotásban arisztokrata származású művészekkel. Zágrábból ide vándorolt színészek, balerinák szemmel tartása, ellátása az egyik feladata *Tomislav*-nak.

Itt kapcsolódik aztán szorosán egymáshoz a társadal-

mi és az egyéni. *Tomislav* ugyanis magához veszi — pontosabban a lakásába — *Bebát*, a szépnek nem mondható, de vonzó táncosnőt, aki már nagyon nehezen viselte a barakkok világát, a bolhákat, a hideg vizet. „*Máshoz vagyok szokva*” — mondta. Apjának gyára volt a Vajdaságban, úri dolog, nevelőnő, finom társaság volt — szó szerint — az osztályrésze.

Kettejük élete gombfölvárással, vacsorakészítéssel kezdődik, majd egy átpálinkázott éjszaka után házasságkötésben folytatódott. *Tomislav* — *Beba* „átiratában”: *Tomy* — egyre kevesebbet törődik a mozgalommal, igaz a konszolidáció jelei mind egyértelműbbek. Nadrágjából így is kikandikál a revolver, éjszaka párnája alá rejtje és ha szeretkezés közben rázörgetnek — menni kell „intézkedni” — első mozdulattal a pisztolyáért nyúl.

Druzse Tomislav nem szent, a pálinka mindig kéznél van, bár ezt a bódulatot egyre inkább fölváltja a szerelem mámor. A szerelmes *Beba* már jobban izgatja, mint a félbehagyott forradalom. Éjszaka — milyen jó ötlet! — gyufát

gyújt többször, és nézi a kiltakart asszonyt.

Elvtársai nem értik ezt a visszavonulást: *Beba* — *osztályellenség*. Pedig *Tomislav* a családi körben is végzi hathatós ideológiai munkáját: apósa „érdekes könyvnek” nevezi *Lenin Állam és forradalom* című munkáját, jelenlétében nem lehet szó papokról, templomról.

A filmben ezen a ponton — mikor *Tomislav* helyzete bizonytalanná válik — *el-döntetlen, hogy hová áll a rendező*. Némi ironia vegyül a látásmódba, aztán kapkodó lesz a történet elbeszélése: nem tudni miért (milyen konkrét okból) teszik hűvösre elvtársai *Tomislav*-ot, nem érteni, miért utazik a felesége, miért hagyja magára férjét az idegklinikán. Mert odaviszik, az ideg orvos ugyanis régi bajtárs.

A befejezés — ezek után — logikus: *Tomislav* nem bírja el ezt a feszültséget, a bizalmatlanságot, öngyilkos lesz. *Predrag Manojlovic*, a főszerepben, élményt nyújt játékaival, megdöbbentő fegyvercsejtét nem lehet egyhamar elfelejteni.

D. I.

Chick Corea

November elején lépett fel Budapesten. Koncertjéről felső fokon lehet írni, de mindenképpen csak egyszerűen. Mert ő is egyszerű. Mint a legtöbb világsztár. Megjelenik a színpadon, üdvözlő bennünket, s már is játszik. Végigpásztázik a zongora billentyűin, s a közönség hátán pedig szaladgál a hideg. Majdhogynem szájtátva hallgatjuk... Bemutatja — ha kell egyáltalán — barátját, *Gary Burton*-t, a vibráfonost. Évek óta együtt koncerteznek. Ezért is születhetett meg közös alkotásuk, a *Lirikus szvit*, amit most európai turnéjuk során ismerhetnek meg a vén kontinens dzsesszrajongói. Valami csodálatos a hétrészes szvit. Már az

első tételeknél érezhető Bartók hatása. Chick Coreával való beszélgetésem során megerősíti érzéseimet: *kedvenc zeneszerzője Bartók*.

Komoly este volt. Ennyire modern, mondhatni *kontárszenét* nemigen hallottunk még Coreától, aki ott-honos a dzsessz szinte minden irányzatában. Meglepett engem is: vártam, hogy a dzsessz-rock vagy az elektronikus billentyűjáték képviselője szólaltatja meg a hangszerét. Talán „megnyugodott” a negyvenkét éves művész? Egy bizonyos: *komoly zenész*. Rájövök erre, amikor röpke fél órát együtt töltök vele. Megfontoltan, pontosan válaszol kérdéseimre.

Corea pillanatok alatt forró hangulatot teremtett (Fotó: Somos László)

Felejthetetlen élmény volt a találkozás Chick Coreával.

(borzák)

Nyelvvizsgák — most már Szegeden is

Köztudomású, hogy közép- illetve felsőfokú nyelvvizsgát csak Budapesten, az Állami Nyelvvizsga Bizottság előtt kerülhet sor? — Igen. Itt legalábbis olyan kevés a jelentkező, hogy egyelőre indokolatlan lenne arra is sort keríteni.

Az Állami Nyelvvizsga Bizottság előtt lehet tenni, legalábbis így volt ez a legutóbbi időig. Ez évtől kezdve azonban néhány vidéki városban, így Szegeden is alkalom nyílik a vizsgázásra.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az Állami Nyelvvizsga Bizottság túltelítetté vált, hozzátéve, hogy az elmúlt évek vizsgáztatást bonyolított le. De az utazási költségek is megnöttek, s ez aránytalanul nagy terhet rótt a vizsgázókra. Ezért, hosszabb előkészítés után, kialakítottak néhány vidéki központot, ahol először az alapfokú, s az évtől kezdve a középfokú vizsgák egyrészt át-

A második felvonás debreceni erejének azonban sikerült elfeledtetnie ezeket a negatív benyomásokat. Nagyszerű jeleneteknek lehettünk szemtanúi — melyek még nagyszerűbbek lehetnek volna, ha valamivel jobb az pszichikai előkészítés —, s amikor a darabon belüli színjáték szörnyű tragédiába torkolt, már nem éreztem azt a kezdeti zavaró falat a színpad és a valódi közönség között.

Jó lenne, ha ebben az évadban hasonlóan szép operaelményekkel gazdagodhatnánk, s ha minél többször kerülhetne sor eredeti nyelven történő előadásra!

— kárpáti —

A felsőfokú vizsgákra továbbra is csak az Állami Nyelvvizsga Bizottság előtt kerülhet sor?

Igen. Itt legalábbis olyan kevés a jelentkező, hogy egyelőre indokolatlan lenne arra is sort keríteni.

Az Állami Nyelvvizsga Bizottság előtt lehet tenni, legalábbis így volt ez a legutóbbi időig. Ez évtől kezdve azonban néhány vidéki városban, így Szegeden is alkalom nyílik a vizsgázásra.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az Állami Nyelvvizsga Bizottság túltelítetté vált, hozzátéve, hogy az elmúlt évek vizsgáztatást bonyolított le. De az utazási költségek is megnöttek, s ez aránytalanul nagy terhet rótt a vizsgázókra. Ezért, hosszabb elő-

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Az első ilyen vizsgáztatás tapasztalatairól beszélgettem Zánthó Róberttel, az Idegennyelvi Lektorátus vezetőjével, az Állami Nyelvvizsga Bizottság alelnökével.

Parasztbecsület, Bajazzók — olaszul

Október 21-én a Zenés Színházban a szegedi operatársulat kettős bemutatót tartott. Két világhírű verista operát vittek színre Horváth Zoltán rendezésében: *Mascagni Parasztbecsület*-ét és *Leoncavallo Bajazzók* című művét eredeti nyelven.

A verizmus, ez a XIX. század végén Itáliából elinduló operairányzat — hasonlóan az irodalmi naturalizmushoz — az élet nyers valóságát keresi, s az álcázatlan szenvedélyeket, zabolátlan ösztönök tombolását ábrázolja az opera eszközeivel.

„A verizmus jellegzetesen átmeneti jelenség. A Parasztbecsület, a Bajazzók és d'Albert Hegyek alján című művén kívül nem hagyott hátra maradandó művet. S az említetteket is ma már sokkal inkább az a tény tartja műsoron, hogy szerepei renkívül hálásak, semmint zenéjük.” — írja Gál György Sándor az Operák könyvében.

Nos, úgy gondolom, a szegedi közönség a zenével is nagyon elégedett lehetett: a zenekar és természetesen a kórus, *Oberfrank Géza* irányításával már az első pillanatokban bensőséges atmoszférát tudott teremteni a muzsika erejével mindkét darabnál.

A *Parasztbecsület*re nagyon szívesen emlékezem vissza, s azt hiszem, mindannyiunkban, akik élvezhettük, ma-

radandó élménnyé vált ez az előadás. *Alfio* belépője (Alfio: *Németh József*), *Tunidu búcsúja* (*Sebastien Gonzales*) édesanyjától nemcsak magas művészi színvonalon szólalt meg, hanem egyúttal mint kitűnő színészi alakítást is élvezhettünk. *Misura Zsuzsa* szép, kellemes hangjának köszönhetően sikerült elfelejteni, hogy *Santuzza*, a fiatal parasztlány szerepe nem igazán az ő alkatahoz illő.

Sajnos, nem ennyire egyértelműen jók a benyomásaim a *Bajazzók*kal kapcsolatban, noha csodálatosan indult: *Gimesi Kálmán*, *Tonió* szerepében, háttorzongató szuggesztivitással tudta érzékeltetni az elkövetkezendő tragédia mélységeit a *Prológusban*: (Közben ne feledjük, hogy olasz nyelven folyt az előadás!) ...Egy darab életet óhajtárni elétek. / Mert néki elve, hogy az ember a művész. / S kell, hogy az emberi szívnek írjon. / A való az, mi illeté.”

Éppen ez az igaz emberi nem volt jelen az első felvonásban: úgy tűnt, mint ha a szereplők — mintegy ismertetőként — csak végigszaladnának a történéseken erejüket a második felvonás „nagy tragédiájára” összpontosítva. Hiányzott a tragédiának az a misztikus előérzete, amit a *Prológus*ból már megsejtettünk. És ezt a hiányérzetet a *disz-*let sivársága, *fantáziátlan-*

sága csak fokozta, s hasonlóképpen nem segített *Tonió maszkja* sem: túlságosan sok volt benne a „mese” hogy igaz legyen. (Szerencsére a *Prológus* enélkül a maszk nélkül hangzott el.) Egy picit absztraktabb megoldásokat vártam volna a díszletektől, a maszkoktól, amennyire persze az absztrahálást a darabhűség megengedi.

A második felvonás debreceni erejének azonban sikerült elfeledtetnie ezeket a negatív benyomásokat. Nagyszerű jeleneteknek lehettünk szemtanúi — melyek még nagyszerűbbek lehetnek volna, ha valamivel jobb az pszichikai előkészítés —, s amikor a darabon belüli színjáték szörnyű tragédiába torkolt, már nem éreztem azt a kezdeti zavaró falat a színpad és a valódi közönség között.

Jó lenne, ha ebben az évadban hasonlóan szép operaelményekkel gazdagodhatnánk, s ha minél többször kerülhetne sor eredeti nyelven történő előadásra!

— kárpáti —

Tájékoztató

A JATE KISZ-bizottság Albérlet- és munkaközvetítő Irodája a következő munkalehetőségeit ajánlja a hallgatóknak:

— Évhálasztóknak vagy ismétlőknek lehetőség lenne pótmunkaszolgálatot teljesíteni. Tizenhárom hónapos kisbaba mellé keresnek olyan hallgatót, aki naponta 4–5 órát tudna ügyelni. A hétvégeken nem tartanak igényt a szolgálatra. — A szegedi Cipőgyár to-

Albérletek: — Egy lány részére különbejáratú szoba kiadó Tarjánban, a Budapesti krt. 4/A. IV./13-as lakásban. Érdeklődni 17–21 óra között lehet.

— Egy vagy két lány részére főbérlet nélküli lakás kiadó az Úttörő téren. Ér-

deklődni azonban a Gyöngyvirág u. 16/B. III./9. sz. alatt lehet.

— Egy vagy két (nem dohányszó) lánynak Tarjánban szoba kiadó. Érdeklődni 20 óra után, a Budapesti krt. 12/A. fszt. 2. sz. lakásban lehet.

— Két fiú vagy két lány részére azonnal kivehető egy külön bejáratú szoba a Klauzál tér 7. I/6. sz. lakásban.

Vendégünk: Veress Miklós

Az év elején a József Attila Tudományegyetem KISZ-klubja új előadássorozatát indította a *Szegedi Egyetem vendége* címmel, mely alkalmakkor fiatal, Szegedről eltávozott írokat és költőket hívott meg a lap.

A Szegedi Egyetem következő vendégével *Veress Miklós*, József Attila-díjas költővel december 6-án este találkozhatnak az érdeklődők a klubban. A beszélgetésre mindenkit szeretettel várunk.

Pályázat

Lapunk pályázatot hirdet tehetséges külső munkatársak felderítésére.

Pályázni lehet bármilyen újságírói műfajban készített cikkel (publicisztika, esszé, társas, glossza, recenzio stb.) vagy irodalmi igényről írott prózával.

A pályaműveket jellegével ellátva várjuk, mellékelve zárt borítékban a szerző nevét, az intézmény, kar, szak és a lakáscím feltüntetésével. Beérkezési határidő: december 12.

A lap szerkesztő bizottságából alakuló zsűri a legjobb írásokat díjazza és közli a Szegedi Egyetemben.

A szerkesztőség

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságainak lapja

Felelős szerkesztő: **GRÓF RÓZA**
Szerkesztőség: 6720 Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 12-115
Megjelenik havonta kétszer
Ára: 1,80 forint. Előfizetési díj egy évre 28,80 forint
Terjesztik az intézmények KISZ- és szakszervezeti bizottságai
Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. sz. 6740
Felelős kiadó: Kovács László igazgató
Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28. 6720
1983. XI. 21. — 4631 —
ISSN: 0230-791X
Felelős vezető: Dobó József igazgató